

Bruxelles, den 16.4.2024
COM(2024) 173 final

ANNEX 1

BILAG

til

**Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Rådet, Det
Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget**

Schengenstatusrapport 2024

Bilag 1

Schengenevaluerings- og overvågningsmekanismen: de vigtigste udviklinger og de næste skridt

Schengenevaluerings- og overvågningsmekanismen er hjørnестenen i et velfungerende Schengenområde, der gør det muligt rettidigt at identificere og afhjælpe mangler. Gennem denne peer-to-peer-mekanisme foretager hold af eksperter fra medlemsstaterne, der koordineres af Kommissionen og støttes af observatører fra EU-agenturer og -organer, en omfattende evaluering af hver medlemsstat og hvert associeret Schengenland, der fuldt ud anvender Schengenreglerne¹.

*I 2023 blev en ny generation af Schengenevalueringer iværksat med ikrafttrædelsen af den nye forordning om Schengenevaluerings- og overvågningsmekanismen². Den tredje generation omfatter et mere **strategisk og integreret Schengenevalueringskoncept** med **ét evalueringshold** sammensat af eksperter inden for forskellige politikområder. Den nye **landcentrerede evaluering** giver et mere omfattende billede af en medlemsstats samlede resultater med hensyn til gennemførelsen af Schengenreglerne og bidrag til Schengenområdets funktion uden kontrol ved de indre grænser ("Schengenområdet").*

På grundlag af de vigtige fremskridt, der er gjort i de seneste år, har styrkelsen af mekanismen til formål at sikre en øget politisk og operationel anvendelse af Schengenevalueringsresultaterne for at støtte gennemførelsen af Schengenreglerne og dermed øge den gensidige tillid.

*I overensstemmelse med det nye koncept ajourførte Kommissionen centrale værktøjer til at understøtte velfungerende Schengenevalueringer. For det første vedtog Kommissionen den nye **vejledning om Schengenevaluering** for at formidle principperne i den nye forordning og sikre sammenhæng i hele processen. Vejledningen sikrer øget gennemsigtighed i overensstemmelse med kravene i den nye forordning³. For det andet reviderede den **Schengenevalueringsspørgeskemaet** for at tage højde for den nye retlige og operationelle udvikling i forbindelse med gennemførelsen af Schengenreglerne⁴.*

Schengenlandeevalueringer 2023

I 2023⁵ iværksatte Kommissionen den tredje generation af Schengenevalueringer med de periodiske evalueringer af Finland, Litauen, Letland og Estland. Den nye tilgang til

---

¹ Det er også den ramme, der skal sikre, at de nødvendige betingelser for anvendelsen af Schengenreglerne er opfyldt i de medlemsstater, der endnu ikke (fuldt ud) anvender dem.

² Rådets forordning (EU) 2022/922 af 9. juni 2022 om indførelse og anvendelse af en evaluerings- og overvågningsmekanisme til kontrol af anvendelsen af Schengenreglerne.

³ I overensstemmelse med artikel 28 i forordningen om Schengenevaluerings- og overvågningsmekanismen fastsættes det i vejledningen, at Kommissionen offentliggør resuméet og anbefalingerne i de nye landerapporter. [Schengen evaluation and monitoring — Europa-Kommissionen \(europa.eu\)](#).

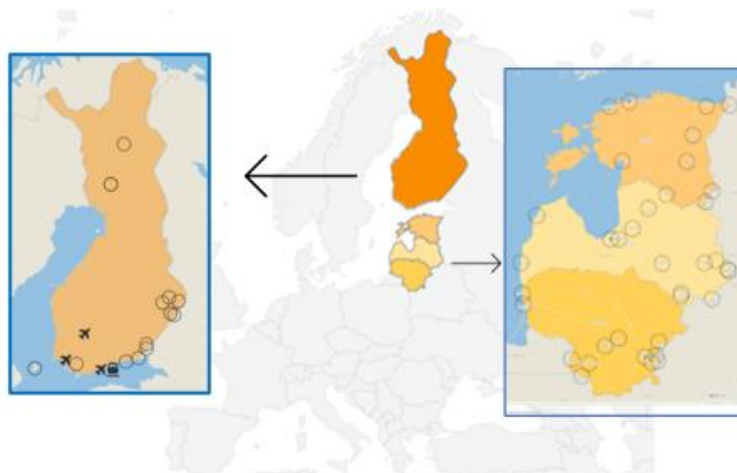
⁴ C(2023) 3000 final.

⁵ Desuden blev Spanien (visumpolitik) og Portugal (visumpolitik og databeskyttelse) evalueret. Disse periodiske evalueringer fulgte den anden programmeringscyklus for Schengenevalueringer, da de oprindeligt var planlagt til at blive gennemført i 2020 og 2021, men blev udsat på grund af covid-19-restriktionerne.

Schengenevalueringer, der er forankret i den nye forordning om Schengenevaluering- og overvågningsmekanismen, gav mulighed for den første integrerede og strategiske vurdering af, hvordan de evaluerede medlemsstater anvender Schengenreglerne samlet set.

Besøgte steder

- ✓ **Centralmyndigheder:** nationale koordinationscentre, politihovedkvarter, relevante ministerier og Sirene-kontorer samt databeskyttelsesmyndighederne.
- ✓ **Landgrænser til Rusland og Belarus:** grænseovergangsstederne Vaalimaa og Nuijamaa, Medinkai, Silene, Paternieki, Narva og Luhamaa.
- ✓ **Lufthavne:** Helsinki, Tammerfors, Turku Vilnius, Kaunas, Palanga, Tallinn og Riga.
- ✓ **Havne:** Tallinn, Paldiski, Liepaja, Ventspils, Riga, Neringa, Klaipeda og Uostas.
- ✓ **Tilbageholdelses- og modtagelsescentre:** Metsälä, Joutseno, Tallinn, Soodevahe, udlændingeregistreringscentret i Pabradė, centret for modtagelse af flygtninge i Rukla, modtagelsescentret for tilbageholdte udlændinge (DFAC) i Mucenieki, Daugavpils.

I forbindelse med evalueringerne var der navnlig **fokus** på:

- Medlemsstaternes **kapacitet**, processer og værktøjer til håndtering af migrations- og sikkerhedsrisici ved deres ydre grænser, samtidig med at der sikres et passende beskyttelsesniveau for de grundlæggende rettigheder, navnlig i lyset af Ruslands og Belarus' instrumentalisering af migranter.
- **Strategisk styring** på nationalt plan som en forudsætning for en effektiv og integreret gennemførelse af Schengenreglerne. Dette omfattede nationale strategier, menneskelige ressourcer og uddannelse (herunder om grundlæggende rettigheder), risikoanalyse, beredskabsplanlægning og gennemførelse af EU-værktøjer.
- **Regionale initiativers** effektivitet med hensyn til at bekæmpe **grænseoverskridende kriminalitet** inden for Schengenområdet.
- Implementering af **store it-systemer** til støtte for anvendelsen af Schengenreglerne, herunder overholdelse af databeskyttelseskravene, navnlig Schengeninformationssystemets nye funktioner, og status for forberedelserne til idriftsættelsen af ind- og udrejsesystemet.

Denne strategiske tilgang gjorde det muligt for evalueringsholdene at få en samlet forståelse af de centrale spørgsmål, der påvirker god forvaltning og styring af Schengenområdet i hver af de evaluerede medlemsstater. **Schengenlanderapporterne**, som erstatter de foregående seks tematiske rapporter pr. medlemsstat, viste de samme problemer i disse fire medlemsstater, hvilket afspejler, at de står over for lignende udfordringer:

Ved de **ydre grænser**:

- **Grænsekontrollen** og modstandsdygtigheden under krisesituationer i Finland, Litauen, Letland og Estland er i øjeblikket generelt tilstrækkelig. Antallet af medarbejdere ligger imidlertid på det lavest mulige niveau til at sikre en effektiv gennemførelse af grænseforvaltnings- og tilbagesendelsesaktiviteter, og enhver mulig ændring i den nuværende situation vil sætte indsatskapaciteten i forbindelse med grænse- og tilbagesendelsesopgaver under pres.
- De evaluerede medlemsstater mødte udfordringer med hensyn til at sikre overholdelse af **grundlæggende rettigheder**, navnlig princippet om non-refoulement ved anvendelse af grænsepolitiforanstaltninger.
- Kvaliteten af den udførte **overvågning af landegrænser** er generelt på et passende niveau, selv om der stadig er mangler i forhold til manglende detektionsudstyr og menneskelige ressourcer.
- Kvaliteten af **ind- og udrejsekontrollen** er svingende.

Foranstaltninger **inden for Schengenområdet** til bekæmpelse af irregulær migration og grænseoverskridende kriminalitet:

- Finland, Litauen, Letland og Estland har foretaget vigtige ændringer på strategisk, juridisk og operationelt plan for at imødegå den øgede tilstrømning af irregulære migranter, men der er stadig udfordringer med den effektive håndhævelse af **afgørelser om tilbagesendelse**. Navnlig den manglende overvågning af tilbagesendelser ved overskridelse af fristen for frivillig udrejse og udstedelsen af flere afgørelser om tilbagesendelse til den samme person har en negativ indvirkning på mulighederne for at gennemføre tilbagesendelser. De lettiske myndigheders øgede brug af gensidig anerkendelse af afgørelser om tilbagesendelse blev betragtet som bedste praksis og kan bidrage til at løse nogle af de identificerede problemer.
- De **nationale interne sikkerhedsstrategier** i de fire evaluerede medlemsstater er ikke konsekvent forbundet med EU's prioriteter og strategier for den indre sikkerhed⁶, hvilket forhindrer en effektiv tildeling af nationale ressourcer og således hindrer gennemførelsen af fælles europæiske sikkerhedsinstrumenter og -funktioner.

For så vidt angår **udveksling af oplysninger** gennem Schengen-it-systemerne og de dermed forbundne databeskyttelseskrav:

---

⁶ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om strategien for EU's sikkerhedsunion (COM(2020) 605 final).

- Ikke alle **funktioner i det fornyede SIS** er blevet gennemført, navnlig i Letland, hvor der vil blive foretaget et kontrolbesøg. I de fire evaluerede medlemsstater er søgninger i **SIS-AFIS** (automatisk fingeraftryksidentifikationssystem) ikke blevet udrullet til alle slutbrugere.
- Der er en generel mangel på ressourcer og utilstrækkelig kapacitetsopbygning til **SIRENE-kontorerne**, hvilket skaber vanskeligheder med at sikre rettidig forvaltning af informationsudveksling.
- De myndigheder, der forvalter og anvender Schengeninformationssystemet og visuminformationssystemet, overholder ikke altid databeskyttelseskravene på grund af uklar ansvarsfordeling, utilstrækkelig adgangsstyring og datasikkerhed, ukorrekte opbevaringsperioder for logfiler, manglende overvågning og utilstrækkelig uddannelse af personalet. Desuden fører databeskyttelsesmyndighederne ikke altid tilsyn med lovligheden af behandlingen af personoplysninger på en rettidig og omfattende måde på grund af manglende finansielle og menneskelige ressourcer.
- I nogle medlemsstater oplever de registrerede problemer med udøvelsen af deres rettigheder (f.eks. retten til indsigt i data) på grund af uforholdsmæssigt store krav til de anmodninger, de vil indgive.

For så vidt angår Schengenområdet eksterne dimension:

- Generelt var de evaluerede myndigheders **undersøgelse af visumansøgninger** på de besøgte konsulater tilfredsstillende, og afgørelserne var velbegrundede, men det er stadig nødvendigt at strømline samarbejdet med de eksterne tjenesteydere i de fire evaluerede medlemsstater samt overvågningen heraf.
- Problemet med lange ventetider for **at indgive ansøgninger om Schengenvisa** varer ved, om end i mindre omfang end i 2022.

Ud over de periodiske evalueringer i 2023 har Cypren gennemgået sin **første Schengenevaluering**, hvor brugen af Schengeninformationssystemet blev vurderet i oktober 2023 efter dets tilslutning til SIS i juli 2023. Evalueringen bekræftede, at dette centrale IT-system er godt integreret i de forskellige kompetente myndigheders arbejdsprocedurer. Der blev også peget på bedste praksis vedrørende uddannelse af de kompetente myndigheder. Der bør foretages forbedringer for at få tilstrækkelige menneskelige ressourcer til SIRENE-kontoret og for at gøre effektiv brug af SIS-oplysningerne.

Desuden organiserede Kommissionen i september 2023 også to **uanmeldte besøg** til **Italien** og **Frankrig** i lyset af de risikoanalyser og sårbarhedsvurderinger, som Frontex har foretaget.

Frankrigs sårbarheder i gennemførelsen af grænsekontrol, navnlig ind- og udrejsekontrol, blev betragtet som en alvorlig mangel. De franske myndigheder træffer øjeblikkelige foranstaltninger for at afhjælpe manglerne. Schengenkoordinatoren følger nøje op med de franske myndigheder, og Kommissionens tjenestegrene overvåger aktivt situationen.

Tematisk Schengenevaluering 2023: bekæmpelse af narkotikasmugling ind i EU

Tematiske Schengenevalueringer giver en enestående mulighed for at vurdere status for gennemførelsen af Schengenreglerne på et givet tidspunkt på tværs af medlemsstaterne og på

tværs af politikområder. Disse evalueringers tværgående karakter giver et nyt og omfattende billede af, hvordan det går i Schengenområdet med hensyn til særlige fokusområder, hvilket giver et godt grundlag for at definere og gennemføre politiske valg og for peer-to-peer-læring mellem medlemsstaterne.

I 2023 blev alle de medlemsstater, der fuldt ud anvender Schengenreglerne⁷, evalueret i den tematiske Schengenevaluering for at identificere bedste praksis i deres nationale kapacitet til **bekæmpelse af narkotikahandel** med særligt fokus på ulovlig handel i havne. Alle medlemsstater blev evalueret ved hjælp af et målrettet spørgeskema, og der blev aflagt besøg på stedet i havnene i Rotterdam, Antwerpen, Marseille og Hamburg.

Ifølge den tematiske evaluering har EU og medlemsstaterne kun et delvist billede af narkotikahandelen, da kun en lille procentdel af de stoffer, der føres ind i Schengenområdet, opdages og beslaglægges. For at afhjælpe denne sårbarhed blev bedste praksis vedrørende risikoanalyse, samarbejde mellem agenturer, herunder med private interessenter, og udveksling af oplysninger identificeret.

En af de fælles udfordringer, der berører alle større havne, er behovet for **koordinering** mellem alle relevante aktører, der indgår i driften af havnene. Koordinering og samarbejde mellem retshåndhævende myndigheder, politi, grænsevagter og toldmyndigheder samt private partnere er afgørende for en effektiv bekæmpelse af narkotikahandel på nationalt, europæisk og internationalt plan. Der blev konstateret flere eksempler på bedste praksis på dette område, herunder vedrørende effektive offentlig-private partnerskaber og foranstaltninger til bekæmpelse af korruption i hele narkotikaforsyningskæden.

Desuden viste evalueringen, at det er nødvendigt at styrke hindringerne for **narkotikastrømme inden for Schengenområdet** gennem et effektivt grænseoverskridende operationelt samarbejde. Nogle medlemsstater har vedtaget bilaterale eller multilaterale aftaler med særlige bestemmelser, der letter samarbejdet om narkotikahandel. Anden bedste praksis på dette område vedrører deltagelse i EMPACT (den europæiske tværfaglige platform mod kriminalitetstrusler) og Europols tilknyttede operationelle taskforcer.

Resultaterne af den tematiske evaluering understreger også behovet for et tæt og omfattende **internationalt samarbejde** med tredjelande. Flere medlemsstater har specifikke operationelle og strategiske samarbejdsaftaler med oprindelses- eller transitlande, og EU arbejder på at styrke det operationelle samarbejde med centrale central- og sydamerikanske lande, der er berørt af narkotikahandel.

⁷ Evalueringen omfattede ikke Bulgarien, Cypern, Irland og Rumænien.

På grundlag af den tematiske evalueringsrapport vedtog Schengenrådet i marts 2024 en rådsafgørelse om fastlæggelse af en henstilling om gennemførelse af den identificerede bedste praksis⁸. Alle evaluerede medlemsstater opfordres til at forelægge deres handlingsplaner med nærmere oplysninger om, hvilken bedste praksis der vil være relevant at gennemføre i deres specifikke nationale situation, og hvordan de vil gøre det.

Udnyttelse af Schengenevalueringernes fulde potentiale gennem effektiv gennemførelse og overvågning

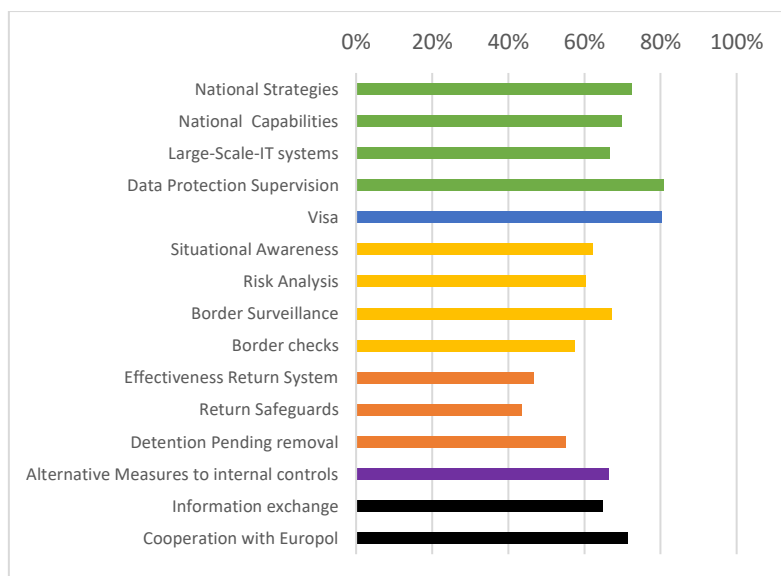
Overvågningsfasen er den afgørende operationelle del af Schengenevalueringens- og overvågningsmekanismen, der gør det muligt at omsætte evalueringsholdenes resultater til en konkret indsats fra den evaluerede medlemsstats side i retning af en bedre anvendelse af Schengenreglerne. En stor del af mekanismens positive indvirkning på hele Schengenområdet afhænger af en effektiv gennemførelse af de individuelle henstillinger, der er fremsat efter Schengenevalueringen.

Siden lanceringen af den første Schengencyklus i 2022 giver Schengenresultattavlerne, der bliver forelagt ministrene i Schengenrådet, dem et godt overblik over de vigtigste mangler i deres nationale forvaltning af Schengenområdet. Udvikling af en fælles metodologi for **Schengenresultattavlen** i 2023 gør det muligt bedre at visualisere gennemførelsesniveauet for Schengenevalueringshenstillingerne og udpege områder, der kræver hurtig opmærksomhed på nationalt og europæisk plan. Resultattavlen er afgørende for at slå bro over kløften mellem Schengenrådets politiske og operationelle dimensioner ved at give en klar forståelse af konsekvenserne af manglende anvendelse af Schengenreglerne. Den øgede synlighed af resultaterne af Schengenevalueringerne, navnlig for de ansvarlige ministre i Schengenrådet, kan støtte en effektiv opfølgning på Schengenevalueringensaktiviteterne.

Schengenresultattavlen for 2024 bekræftede, at Schengenreglerne generelt anvendes hensigtsmæssigt, selv om fremskridtene varierer fra medlemsstat til medlemsstat og på tværs af de forskellige dele af reglerne. Overvågningsaktiviteterne under Schengenevalueringens- og overvågningsmekanismen viste imidlertid, at gennemførelsen i mange medlemsstater går langsomt, hvilket fører til udbredte **vedvarende mangler**, herunder med hensyn til centrale aspekter af Schengenarkitekturen.

---

⁸ Rådets gennemførelsesafgørelse 7301/24 af 4. marts 2024 om fastlæggelse af en henstilling om anvendelse af bedste praksis som fastlagt ved den tematiske Schengenevaluering 2023 af medlemsstaternes kapacitet for så vidt angår politisamarbejde, beskyttelse af de ydre grænser og forvaltning af IT-systemer i forbindelse med bekæmpelse af narkotikahandel med Unionen som bestemmelsessted.

Schengenresultattavle for 2024 pr. nøgleindikator

De evaluerings- og overvågningsaktiviteter, der blev gennemført i den anden Schengencyklus som vist i Schengenresultattavlerne for 2024, viser, at **prioriterede afhjælpende foranstaltninger** er nødvendige i hele Schengenområdet for at forbedre kvaliteten af ind- og udrejsekontrollen, øge den begrænsede kapacitet til tilbagesendelse, tackle udfordringerne med at identificere sikkerhedstrusler gennem Schengeninformationssystemet og fjerne hindringer for grænseoverskridende udveksling af oplysninger, navnlig i forbindelse med ineffektive og ikkeautomatiserede centrale kontaktpunkter.

Kommissionen opfordrer alle medlemsstater og associerede Schengenlande til at sikre en effektiv opfølgning på resultaterne af Schengenresultattavlerne for 2024, herunder gennem aktivt samarbejde med Schengenkoordinatoren. Der er navnlig et presserende behov for at afhjælpe de vedvarende alvorlige mangler i Frankrig og Grækenland samt problemerne med de igangværende **traktatbrudsprocedurer**⁹. Kommissionen vil arbejde tæt sammen med medlemsstaterne for at sikre en hurtig gennemførelse af afhjælpende foranstaltninger. I tilfælde af henstillinger med finansielle konsekvenser for medlemsstaterne opfordrer Kommissionen medlemsstaterne til at prioritere deres gennemførelse inden for rammerne af de nationale programmer for EU-midler¹⁰.

I løbet af den anden Schengencyklus har Kommissionen intensiveret sin indsats for en mere effektiv overvågning af gennemførelsen af henstillingerne. Den har overvåget situationen på stedet i flere medlemsstater, hvor der blev konstateret alvorlige mangler, gennem nye besøg og kontrolbesøg i overensstemmelse med de nye værktøjer i den nye forordning om Schengenevaluerings- og overvågningsmekanismen.

⁹ Kommissionen har indledt traktatbrudsprocedurer rettet mod Belgien, Tyskland, Grækenland og Spanien vedrørende deres anvendelse af reglerne om tilbagesendelse på grundlag af resultaterne af Schengenevalueringerne.

¹⁰ I overensstemmelse med artikel 13 i forordning (EU) 2021/1148 ("IGFV-forordningen") og artikel 16 i forordning (EU) 2021/1147 ("AMIF-forordningen") samt artikel 16 i forordning (EU) 2021/1149 ("FIS-forordningen").

Nye besøg i 2023

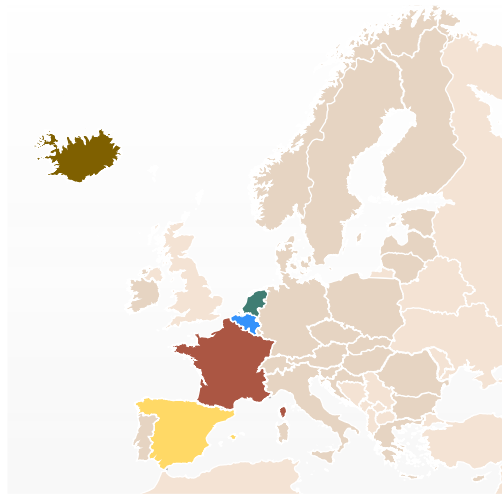
- ✓ **Nederlandene** (juni) på visumområdet
- ✓ **Spanien** (juli) på området forvaltning af de ydre grænser
- ✓ **Island** (september) på området politisamarbejde

I betragtning af de gode fremskridt, som disse medlemsstater har gjort, konkluderede evalueringsholdene, at de alvorlige mangler var blevet afhjulpet på passende vis.

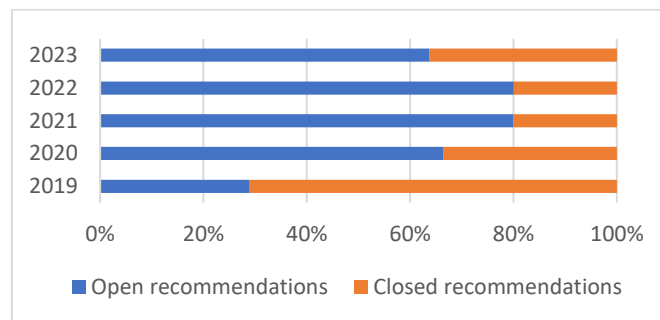
Kontrolbesøg i 2023

- ✓ **Belgien** (januar)
- ✓ **Frankrig** (november)

Begge besøg havde til formål at overvåge afhjælpende foranstaltninger vedrørende kvaliteten af grænsekontrollen. Selv om der blev konstateret visse fremskridt i Belgien, er der stadig betydelige mangler i begge medlemsstater, herunder med hensyn til national forvaltning, som skal afhjælpes hurtigst muligt.

Desuden **rapporterer** medlemsstaterne i mange tilfælde ikke effektivt i overensstemmelse med de retlige krav og frister i henhold til forordningen om Schengenevaluering- og overvågningsmekanismen, og i flere tilfælde er de handlingsplaner, der er forelagt Kommissionen, utilstrækkelige og skal revideres. Den effektive gennemførelse af henstillingerne fra Schengenevalueringerne er stadig inkonsekvent, hvilket står i vejen for udnyttelse af mekanismens fulde potentiale til at bidrage til et stærkt og velreguleret Schengenområde.

På denne baggrund har Kommissionen styrket sin overvågningskapacitet og gjort det lettere for medlemsstaterne at opfylde deres rapporteringsforpligtelser gennem digitaliseringen af overvågningsfasen via **KOEL-SCHEVAL-applikationen**, som blev lanceret i maj 2023. Den har gjort det muligt at centralisere alle udvekslinger vedrørende gennemførelsen af henstillingerne på én platform, hvilket har skabt et bedre overblik for både Kommissionen og de evaluerede medlemsstater over status for gennemførelsen af henstillingerne. Denne platform har ført til proceduremæssige forenklinger og øget gennemsigtighed, navnlig i forbindelse med udviklingen af de årlige individuelle Schengenresultattavler.

Efter de seneste vurderinger af de opfølgingsrapporter, som medlemsstaterne har indsendt, **afslutter Kommissionen hermed handlingsplanerne i forbindelse med evalueringen i 2015 af Belgien vedrørende databeskyttelsesaspekterne af Schengenreglerne, evalueringen i 2018 af Schweiz om tilbagesendelse, evalueringen i 2018 af Litauen om politisamarbejde, evalueringerne i 2019 af Polen om den fælles visumpolitik og forvaltningen af de ydre grænser, evalueringen i 2019 af Ungarn om Schengeninformationssystemet og evalueringen i 2022 af Maltas fælles visumpolitik** efter fuld gennemførelse af alle henstillinger i overensstemmelse med artikel 21, stk. 3, i forordningen om Schengenevaluering- og overvågningsmekanismen.

Desuden afslutter Kommissionen også teknisk handlingsplanerne i forbindelse med evalueringerne i 2016 af Grækenland om forvaltningen af de ydre grænser og databeskyttelsesaspekter af Schengenreglerne, evalueringen i 2016 af Luxembourg om databeskyttelsesaspekter af Schengenreglerne, evalueringen i 2017 af Danmark om forvaltningen af den ydre grænse og Schengeninformationssystemet, evalueringen i 2017 af Island om forvaltningen af de ydre grænser og tilbagesendelse, evalueringen i 2017 af Norge om forvaltningen af de ydre grænser, databeskyttelsesaspekter af Schengenreglerne, tilbagesendelse og politisamarbejde, evalueringen i 2017 af Portugal om forvaltning af de ydre grænser, tilbagesendelse og Schengeninformationssystemet og politisamarbejde, evalueringen i 2017 af Spanien om forvaltningen af de ydre grænser, Schengeninformationssystemet og tilbagesendelse og politisamarbejde, evalueringen i 2017 af Sverige om forvaltningen af de ydre grænser og tilbagesendelse, evalueringen i 2018 af Schweiz om Schengeninformationssystemet og evalueringen i 2018 af Litauen om politisamarbejde, databeskyttelsesaspekter af Schengenreglerne og Schengeninformationssystemet. Denne afslutning er imidlertid teknisk, da den vedrører handlingsplaner, der ikke er gennemført fuldt ud. Der skal aflægges rapport om de udestående henstillinger inden for rammerne af den handlingsplan, som medlemsstaterne forelægger efter den nye evaluering, for at undgå overlapning af rapporteringsforpligtelserne.

Værktøjer til støtte for strategiske Schengenevalueringer

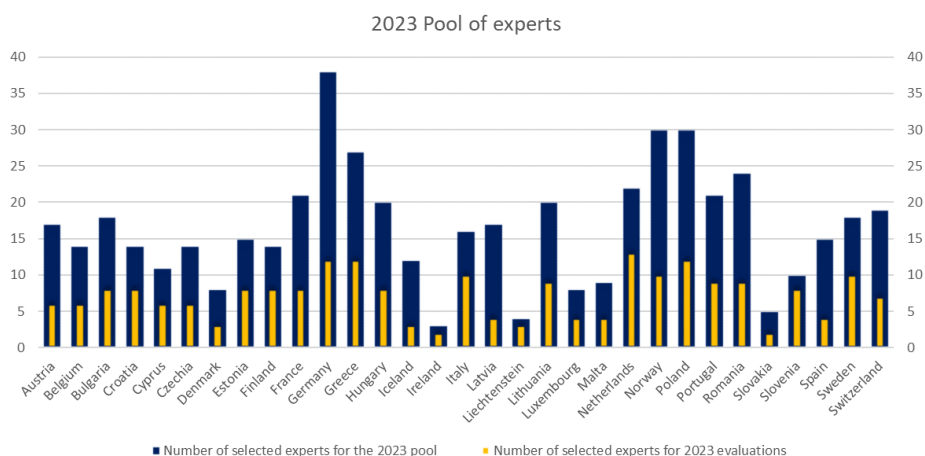
Det nye koncept for Schengenevalueringer indebærer en revision af de værktøjer, der understøtter dem. I overensstemmelse med den nye forordning har Kommissionen i 2023 arbejdet på at opgradere puljen af eksperter, vejledningen til Schengenevaluering, standardspørgeskemaet om Schengen og uddannelseskonceptet for Schengenevalueringer.

Den første pulje af eksperter til støtte for Schengenevalueringerne i 2023

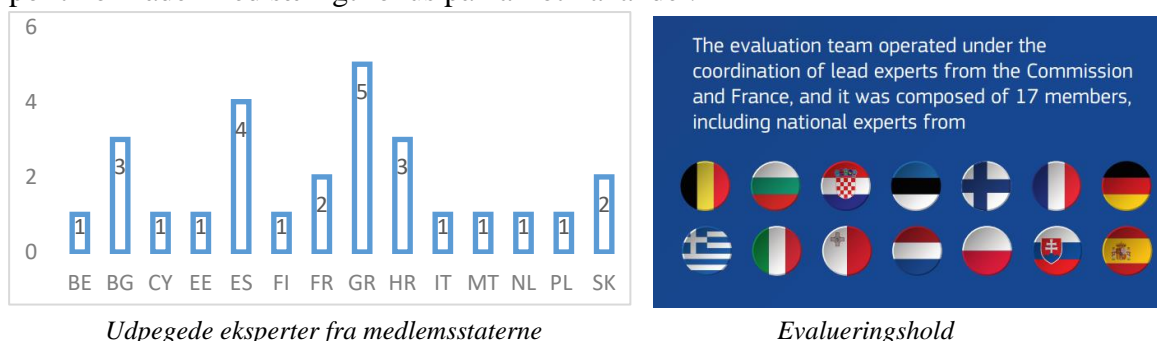
Oprettelse af den **første pulje af eksperter** til gennemførelsen af Schengenevaluering- og overvågningsaktiviteter i forbindelse med Schengenevalueringerne i 2023 viste sig at kunne mindske den administrative byrde og forenkle udpegelsen og udvælgelsen af eksperter fra medlemsstaterne. Den ene indkaldelse af eksperter til alle evalueringer i det efterfølgende år, efterfulgt af en forhåndsudvælgelse af eksperter til puljen fra Kommissionens side, gav den nødvendige fleksibilitet til let at udvælge eksperter med den nødvendige ekspertise til

uansede evalueringer, og når de udvalgte eksperter ikke længere var til rådighed til et specifikt besøg.

Efter oprettelsen af puljen af eksperter i 2023 blev de hold, der skulle foretage evalueringerne af Finland, Litauen, Letland, Estland og Cypren, oprettet. Eksperter fra 31 medlemsstater og associerede Schengenlande deltog i evalueringerne i 2023 som følger:

Med hensyn til den tematiske evaluering af narkotikahandel blev der iværksat en særlig indkaldelse, da der var behov for specialiseret ekspertise og erfaring inden for forskellige politikområder med særligt fokus på narkotikahandel.

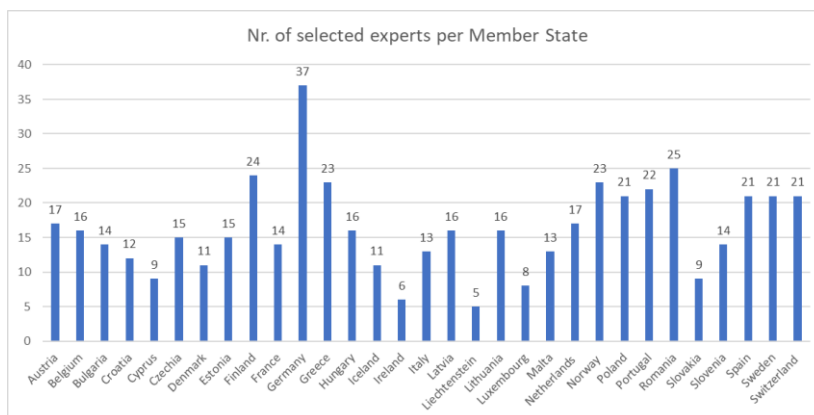

I november 2023 oprettede Kommissionen **puljen af eksperter for 2024**. I overensstemmelse med kravene i Schengenevaluering- og overvågningsmekanismen udpegede næsten alle medlemsstater mindst én ekspert pr. politikområde. Kun få medlemsstater undlod at udpege en ekspert med den begrundelse, at udpegelsen i væsentlig grad ville påvirke udførelsen af nationale opgaver¹¹, og at de derfor ikke var i stand til at udpege mindst én ekspert pr. politikområde¹². I alt blev der udpeget 526 nationale eksperter, hvoraf **505 nationale eksperter**

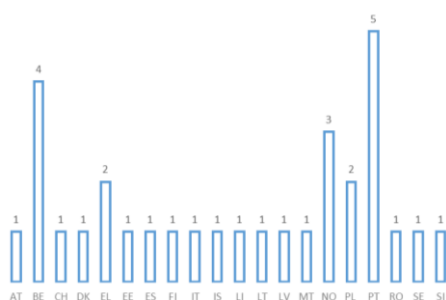
¹¹ I henhold til forordningens artikel 17, stk. 2, er medlemsstaterne "ikke forpligtet til at udpege eksperter på de områder, hvor de af objektive grunde ikke evalueres, eller hvis udpegelsen i ekstraordinære situationer vil påvirke udførelsen af nationale opgaver væsentligt. Hvis en medlemsstat påberåber sig sidstnævnte, meddeler den skriftligt Kommissionen begrundelsen og oplysninger om den ekstraordinære situation".

¹² Frankrig, Italien og Slovakiet har ikke udpeget en ekspert i databeskyttelse, mens Danmark ikke har udpeget en ekspert i politisamarbejde.

blev udvalgt til 2024-gruppen under hensyntagen til de generelle og specifikke kriterier, der er fastsat i forordningen og i udpegelsesopfordringen til medlemsstaterne¹³.

Der blev iværksat en yderligere indkaldelse af eksperter for den **tematiske evaluering om tilbagesendelse** i 2024 for at sikre, at eksperter er tilgængelige gennem hele året. På grundlag af de 31 indstillinger, der blev indgivet af 20 medlemsstater, er der oprettet et team bestående af 15 eksperter. Frontex og EU's Agentur for Grundlæggende Rettigheder støtter teamet som observatører, mens EUAA og eu-LISA yder ad hoc-støtte.

Udpegede eksperter fra medlemsstaterne

Evalueringshold

En afgørende komponent for en velfungerende pulje af eksperter er fortsat den nationale koordinering af Schengenevalueringerne, navnlig med hensyn til eksperternes kvalifikationer, engagement og tilgængelighed. Ved flere lejligheder var forhåndsudvalgte eksperter ikke længere til rådighed på evalueringstidspunktet af faglige eller personlige årsager. Disse ændringer i sidste øjeblik har gjort det vanskeligt at tilrettelægge og forberede evalueringsbesøgene rettidigt og tilstrækkeligt. Kommissionen opfordrer medlemsstaterne til at sikre, at deres forhåndsudvalgte eksperter forpligter sig fuldt ud til at gennemføre Schengenevalueringer som en peer-to-peer-mekanisme, der også er til gavn for de myndigheder, der udsender eksperter.

¹³ I henhold til artikel 15, stk. 1, i forordningen skal "eksperter fra medlemsstaterne, der deltager i evaluerings- og overvågningsaktiviteter, [...] have passende kvalifikationer, herunder en solid teoretisk viden og erfaring på de områder, som evaluerings- og overvågningsmekanismen dækker, samt et godt kendskab til evalueringsprincipper, -procedurer og -teknikker, og de skal være i stand til at kommunikere effektivt på et fælles sprog". I henhold til artikel 17, stk. 5, skal medlemsstaterne udpege eksperter, der opfylder disse betingelser.

Samtidig bør kontinuiteten mellem uddannelsesaktiviteter og evalueringsaktiviteter styrkes for at sikre, at nyuddannede eksperter altid udpeges til puljen af deres myndigheder i overensstemmelse med kravene i forordningen om Schengenevaluerings- og overvågningsmekanismen¹⁴. Processen for udveksling af oplysninger via de nationale kontaktpunkter om oprettelsen af puljen, herunder feedback til udpegede eksperter om resultatet af processen, kan forbedres yderligere.

Oprettelsen af puljen af eksperter i 2024 har fulgt udviklingen i tilrettelæggelsen af Schengenevalueringer. På grundlag af nyskabelserne og erfaringerne med oprettelsen af den første pulje af eksperter ajourførte Kommissionen sammensætningen af evalueringsholdene ved at fremme anvendelsen af **blandede hold** med komplementære profiler og kompetencer. For første gang oprettede Kommissionen en **integreret pulje af eksperter** og opfordrede medlemsstaterne til at indstille eksperter med blandede profiler til støtte for oprettelsen af disse hold.

På denne baggrund og i lyset af den høje grad af komplementaritet mellem profilerne for eksperter i politisamarbejde og store informationssystemer lagde Kommissionen med støtte fra medlemsstaternes ledende eksperter disse evalueringshold sammen og oprettede et **integreret hold for intern sikkerhed**. Dette nye koncept, som omfatter fælles planlægning, programmering og gennemførelse af besøg på stedet, blev gennemført med succes i evalueringerne i 2023.

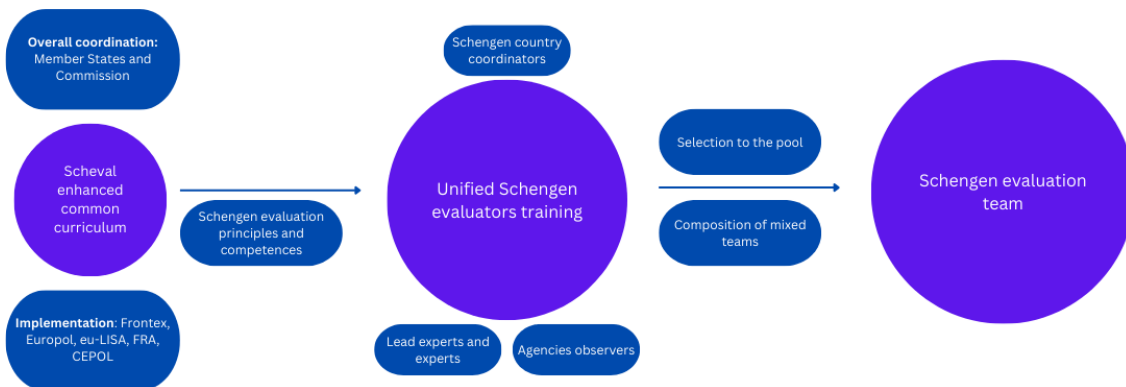
Kommissionen vil fortsat arbejde hen imod en mere strategisk og koordineret anvendelse af hold med blandet ekspertise, idet der også tages hensyn til de behov, der følger af vedtagelsen af den nye Schengenlovgivning, såsom screeningforordningen, samt gennemførelsen af den nye IT-arkitektur. Kommissionen vil sikre, at puljens sammensætning tilpasses i overensstemmelse hermed.

For at sikre en pulje af eksperter af høj kvalitet til evaluerings- og overvågningsaktiviteter blev der oprettet en **fælles og integreret uddannelsesramme** for Schengenevalueringseksperter i 2023. Målet er at supplere en solid teoretisk viden med en god forståelse af evalueringsprincipper, -procedurer og -teknikker for at sikre en ensartet tilgang i alle evalueringsaktiviteterne. Hjørnestenen i denne harmoniseringsproces er etableringen af den

¹⁴ Artikel 17, stk. 6, i forordningen om Schengenevaluerings- og overvågningsmekanismen.

første **fælles undervisningsplan**, som er blevet godkendt af Kommissionen, medlemsstaterne, uddannelseseksperter og EU-agenturer. Denne fælles undervisningsplan afspejler principperne i den nye forordning om Schengenevaluerings- og overvågningsmekanismen og anvendes i alle uddannelsesaktiviteter, uanset om medlemsstaterne, agenturerne eller Kommissionen tilrettelægger uddannelsen. Siden dets oprettelse blev **215 eksperter uddannet** i april, september og oktober 2023 inden for denne fælles ramme.

Desuden blev den anden **workshop for landekoordinatorer og ledende eksperter** afholdt i januar 2024 med deltagelse af medlemsstaternes og Kommissionens landekoordinatorer, udpegede ledende eksperter til evalueringerne i 2024 samt et udvalgt antal landekoordinatorer og ledende eksperter for evalueringerne for 2023. Gennem uddannelsen kunne de erfarne eksperter dele deres viden om den omfattende evalueringsproces, ligesom den gav mulighed for yderligere overvejelser om forbedringer. Medlemsstaternes landekoordinatorer spiller en afgørende rolle i udformningen, planlægningen, gennemførelsen og opfølgningen af peer-to-peer-Schengenevalueringerne samt med hensyn til at lukke de eksisterende huller mellem det tekniske/operationelle og det strategiske/politiske niveau.

En fælles uddannelsesramme for Schengenevaluering for en stærk pulje af landekoordinatorer, ledende eksperter og eksperter

Principperne bag den nye integrerede Schengenevaluerings- og overvågningsmekanisme blev konsolideret i den reviderede **vejledning om Schengenevaluering** vedtaget i oktober 2023. Den fungerer som en praktisk vejledning for alle aktører, der er involveret i Schengenevalueringer, for alle trin i processen fra den indledende planlægningsfase til handlingsplanens afslutning.

Standardspørgeskemaet om Schengen blev også ajourført i juli 2023 for fuldt ud at dække omfanget af evalueringer som defineret i forordningen om Schengenevaluerings- og overvågningsmekanismen og de lovgivningsmæssige ændringer i Schengenreglerne i de seneste år. Da det skal danne grundlag for Schengenevalueringerne i de kommende år, indeholder det allerede spørgsmål vedrørende værktøjer og lovgivning, der vil blive taget i brug på kort sigt, såsom ind- og udrejsesystemet.

Næste skridt: evaluerings- og overvågningsaktiviteter i 2024

I overensstemmelse med **det flerårige evalueringsprogram 2023-2029** og **det årlige evalueringsprogram for 2024**, der blev vedtaget i december 2023, foretages der periodiske

evalueringer af Kroatien, Polen, Ungarn, Slovakiet og Tjekkiet i 2024. Efter Rådets afgørelse om fuld anvendelse af Schengenreglerne i Bulgarien og Rumænien fra marts 2024 og i overensstemmelse med artikel 23, stk. 6, i forordningen om Schengenevaluering- og overvågningsmekanismen vil det flerårige evalueringsprogram blive ændret, og begge medlemsstater vil blive evalueret i 2025.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAY	JUN	JUL	AUG	SEP	OCT	NOV	DEC
Periodic evaluation*	HR**		PL		HU				SK		CZ	
Thematic evaluation	All the Member States fully applying the Schengen <i>acquis</i>											

* The periodic evaluations in the field of visa policy in Norway and Sweden will be carried out in January/February 2024 and in Denmark in December 2024, as they had been delayed by COVID-19 related travel restrictions.

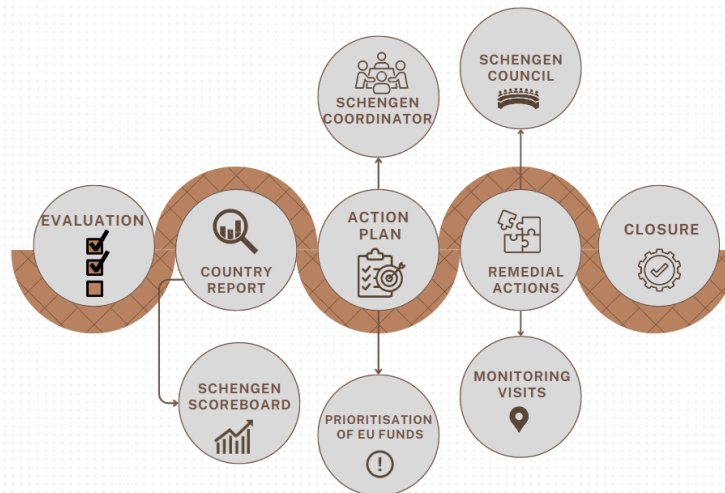
** The periodic evaluation of Croatia will start in December 2023 in the field of visa policy and will continue in January and February 2024 for other policy areas.

Med hensyn til de **overvågningsaktiviteter**, der skal udføres i 2024, planlægger Kommissionen at aflægge besøg i Cypern, Frankrig, Danmark, Irland, Grækenland, Portugal og Spanien. For Cyperns og Irlands vedkommende vil disse nye besøg gøre det muligt at kontrollere status for gennemførelsen af henstillingerne for at sikre fremdrift i Schengentiltrædelsesprocessen.

Inden for rammerne af det **flerårige evalueringsprogram** for 2023-2029 er funktionen af de nationale komponenter i den europæiske grænse- og kystvagt fortsat en specifik prioritet sammen med gennemførelsen af Schengeninformationssystemet. Desuden vil de nye evalueringsaktiviteter også omfatte nye Schengenkrav som følge af den nye lovgivningsmæssige ramme samt forberedelsen og gennemførelsen af ind- og udrejsesystemet og det europæiske system vedrørende rejseinformation og rejsetilladelse.

I overensstemmelse med den samlede tilgang for de nye evalueringer, som nu afspejles i Schengenresultattavlens reviderede struktur, vil Schengenevalueringerne i 2024 og derefter have særligt fokus på situationen ved de indre grænser, det effektive samarbejde med tredjelande om grænse-, indvandrings- og sikkerhedsaktiviteter samt myndighedernes funktion, herunder sikkerhedsforanstaltninger til forebyggelse af korruption.

Schengenresultattavlen vil fortsat lette gennemførelsen af henstillingerne fra Schengenevalueringerne og vil blive anvendt til yderligere at styrke Schengenrådets arbejde ved bedre at identificere og overvåge horisontale prioriteter. I den forbindelse vil Schengenkoordinatoren spille en aktiv rolle ved at samarbejde yderligere med de nationale højtstående Schengenembedsmænd for at støtte gennemførelsen af Schengenreglerne, herunder ved at sikre øgede synergier med EU-midler.

Schengenevalueringer i centrum af Schengencyklussen

I 2024 lanceres **overvågningsfasen af den tematiske evaluering af narkotikahandel i 2023**. Da hovedformålet med evalueringen var at fokusere på identifikation af bedste praksis, blev medlemsstaterne opfordret til at overveje merværdien og gennemførligheden af at anvende bedste praksis i deres nationale rammer. Kommissionen vil overvåge gennemførelsen af denne henstilling¹⁵ gennem nationale handlingsplaner, der skal forelægges senest i juni 2024.

Samtidig har Kommissionen sammen med eksperter fra medlemsstaterne lanceret **den tematiske evaluering for 2024** for at afhjælpe nationale mangler og skabe et effektivt EU-tilbagesendelsessystem gennem fælles løsninger og innovativ praksis. Når evalueringsholdet er oprettet, og man er nået til enighed om spørgeskemaet, skal alle evaluerede medlemsstater indsende deres svar senest i juni 2024. Der vil blive aflagt besøg på stedet i efteråret 2024.

Frem mod 2025 og efter en høringsproces med medlemsstaterne fremsætter Kommissionen tre forslag til en **tematisk evaluering** i 2025 i Schengenstatusrapporten for 2024. Disse forslag har til formål at tage hånd om prioriterede områder og fælles udfordringer, herunder situationsbevidsthed, identifikation af sikkerhedstrusler og effektiv kapacitet til at håndtere risici i forbindelse med irregulær migration.

Vedrørende uddannelsesaktiviteter gav gennemførelsen af den **fælles undervisningsplan** på grundkurserne i 2023 et solidt grundlag for udformningen af fremtidige kurser. På denne baggrund vil grundkurserne i 2024 blive yderligere finjusteret for at nå målene i den fælles undervisningsplan, hvilket vil bidrage til at højne Schengenevalueringseksperternes kompetencer. De næste grundkurser er planlagt til foråret og efteråret 2024.

¹⁵ Rådets dokument 7301/24 af 5.3.2024.